

NAJWYŻSZA IZBA KONTROLI

Delegatura w Warszawie

LWA.410.022.03.2021

Pan
Grzegorz Magnuszewski
Dyrektor
Samodzielnego Publicznego Zespołu
Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu
ul. Sadowa 9, 06-300 Przasnysz

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

P/21/057 – Zakup i wykorzystanie wysokospecjalistycznej aparatury medycznej w podmiotach leczniczych

I. Dane identyfikacyjne

Jednostka kontrolowana	Samodzielny Publiczny Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu ¹ , ul. Sadowa 9, 06-300 Przasnysz
Kierownik jednostki kontrolowanej	Grzegorz Magnuszewski – Dyrektor, od 17 lutego 2020 r., poprzednio Jerzy Sadowski, od 1 lipca 1979 r.
Zakres przedmiotowy kontroli	1. Zakupy wysokospecjalistycznej aparatury medycznej. 2. Wykorzystanie wysokospecjalistycznej aparatury medycznej.
Okres objęty kontrolą	Lata 2017-2021 do dnia zakończenia kontroli (tj. 19.10.2021 r.), z wykorzystaniem dowodów sporządzonych przed tym okresem
Podstawa prawna podjęcia kontroli	Art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli ²
Jednostka przeprowadzająca kontrolę	Najwyższa Izba Kontroli Delegatura w Warszawie
Kontroler	Paweł Krawczak, doradca ekonomiczny, upoważnienie do kontroli nr LWA/135/2021 z dnia 5 sierpnia 2019 r.

¹ Dalej: Szpital lub SP, ZZOZ w Przasnyszu.

² Dz. U. z 2020 r. poz. 1200, ze zm. dalej: ustawa o NIK.

II. Ocena ogólna³ kontrolowanej działalności

OCENA OGÓLNA

W okresie objętym kontrolą Szpital rzetelnie gospodarował środkami publicznymi, zarówno na etapie planowania zakupów wysokospecjalistycznej aparatury medycznej, jak i ich realizacji. Przestrzegano postanowień umów o dofinansowanie kosztów zakupu oraz ich rozliczenia. Zakupu wysokospecjalistycznego sprzętu medycznego dokonano zgodnie z przepisami prawa, z zachowaniem określonego⁴ trybu udzielenia zamówienia. Terminowo uregulowano zobowiązania z tytułu realizacji zbadanych umów na dostawę aparatury medycznej. Zakupiona aparatura posiadała wymagane certyfikaty potwierdzające dopuszczenie do użytku.

Szpital zapewnił odpowiednie warunki, w tym uzyskał zezwolenia na zainstalowanie, uruchomienie i stosowanie aparatury wydzielającej promieniowanie jonizujące. Zatrudniony przy obsłudze tej aparatury personel posiadał kwalifikacje określone w przepisach prawa⁵ i w umowach zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia. Czas oczekiwania na wynik badania diagnostycznego (opis, rozpoznanie) nie przekraczał, w badanej próbie, dziewięciu dni. Uprawnione osoby z wymaganą częstotliwością przeprowadzały kontrole parametrów fizycznych aparatury radiologicznej, z jednym wyjątkiem. Organizacja udzielania świadczeń zdrowotnych oraz zawarte przez Szpital umowy o udzielanie świadczeń przy użyciu wysokospecjalistycznej aparatury medycznej umożliwiły optymalne jej wykorzystanie. Podjęte przez Szpital działania pozwoliły na zwiększenie potencjału medycznego SPZZOZ w Przasnyszu oraz zakresu udzielanych świadczeń medycznych.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego oraz oceny częściowej⁶ kontrolowanej działalności

OBSZAR

1. Zakupy wysokospecjalistycznej aparatury medycznej

Opis stanu faktycznego

1.1. Według stanu na 1 stycznia 2017 r. Szpital posiadał osiem urządzeń aparatury wysokospecjalistycznej⁷ o łącznej wartości początkowej 4 477,4 tys. zł⁸, w tym tomograf komputerowy o wartości początkowej 1 298,9 tys. zł, mammograf o wartości początkowej 313,0 tys. zł, trzy stacjonarne aparaty RTG o łącznej wartości początkowej 1 790,3 tys. zł, echokardiograf (449,0 tys. zł), aparat rentgenowski śródoperacyjny (ramię C – 344,5 tys. zł), tomograf optyczny z funkcją angiografii fluoresceinowej i autofluo (281,5 tys. zł). Powyższa aparatura stanowiła własność Szpitala.

Według stanu na 30 czerwca 2021 r. Szpital dysponował 14 urządzeniami⁹ zaliczonymi do aparatury wysokospecjalistycznej o łącznej wartości początkowej 13 504,4 tys. zł¹⁰. W okresie objętym kontrolą Szpital zakupił siedem urządzeń, tj. rezonans magnetyczny (3 160,0 tys. zł), mammograf (1 306,3 tys. zł), dwa aparaty

³ Najwyższa Izba Kontroli formułuje ocenę ogólną jako ocenę pozytywną, ocenę negatywną albo ocenę w formie opisowej.

⁴ W Regulaminie udzielania zamówień publicznych wykonywanych w oparciu o ustawę Prawo zamówień publicznych SP ZZOZ w Przasnyszu – dalej Regulamin zamówień publicznych.

⁵ § 6-9 ówczesnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 27 marca 2008 r. w sprawie minimalnych wymagań dla jednostek ochrony zdrowia udzielających świadczeń zdrowotnych z zakresu rentgenodiagnostyki, radiologii zabiegowej oraz diagnostyki i terapii radioizotopowej chorób nienowotworowych (Dz. U. z 2008 r. Nr 59, poz. 365 ze zm.). Rozporządzenie uchylone z dniem 21 września 2021 r.

⁶ Oceny częściowe to oceny działalności w poszczególnych obszarach badań kontrolnych. Ocena częściowa może być sformułowana jako ocena pozytywna, ocena negatywna albo ocena w formie opisowej.

⁷ Na potrzeby niniejszej kontroli przyjęto, że aparatura wysokospecjalistyczna oznacza aparaturę medyczną o wartości początkowej przekraczającej 100 tys. zł, której stosowanie ogranicza się do relatywnie wąskich, specjalistycznych zastosowań.

⁸ Wartość odpisów amortyzacyjnych – 3 377,5 tys. zł.

⁹ Dwa urządzenia, tj. aparat RTG i mammograf zostały wycofane.

¹⁰ Wartość odpisów amortyzacyjnych – 6 180,9 tys. zł.

USG – echo serca o łącznej wartości początkowej 837,7 tys. zł, ureterorenoskop zawierający litotrypter (299,0 tys. zł), dwa aparaty RTG o łącznej wartości 2 385,8 tys. zł.

Ponadto w czerwcu 2021 r. otrzymał z Rządowej Agencji Rezerw Strategicznych tomograf komputerowy o wartości początkowej 1 986,5 tys. zł, jako niepodlegający zwrotowi.

(akta kontroli str. 697-703)

Spośród wysokospecjalistycznej aparatury medycznej, będącej na stanie Szpitala na 30 czerwca 2021 r. wykorzystywano:

- w okresie do trzech lat: tomograf komputerowy, rezonans magnetyczny, mammograf, stacjonarny aparat RTG, dwa echokardiografy, aparat rentgenowski śródoperacyjny (ramię C), ureterorenoskop zawierający litotrypter,
- w okresie od czterech do siedmiu lat: mammograf, tomograf optyczny,
- w okresie od ośmiu do 11 lat: mammograf,
- powyżej 11 lat: echokardiograf, aparat rentgenowski śródoperacyjny (ramię C), dwa stacjonarne aparaty RTG.

W Dziale Diagnostyki Obrazowej prowadzono ewidencję (bazę) urządzeń radiologicznych, która zawierała takie dane jak: model, typ, numer fabryczny, rok produkcji oraz nazwę wytwórcy aparatury. Była ona aktualizowana nie rzadziej niż co trzy miesiące. Według stanu na 9 lipca 2021 r. w bazie tej wykazano osiem urządzeń radiologicznych, a na 1 października 2021 r. – dziewięć. Dane zawarte w tej bazie były zgodne z ewidencją środków trwałych Szpitala. Zakupiona, w okresie objętym kontrolą, aparatura posiadała zezwolenia na uruchomienie i stosowanie.

(akta kontroli str. 596-597, 651-653, 694)

1.2. Zgodnie ze Statutem¹¹ oraz Regulaminem organizacyjnym SP ZZOP w Przasnyszu¹² w strukturze Szpitala funkcjonuje Dział Administracyjno-Techniczny, odpowiedzialny za zaopatrywanie Szpitala w sprzęt i aparaturę medyczną, przygotowanie planów inwestycji, przygotowanie i realizację zamówień publicznych w zakresie opracowania dokumentacji, wyłonienia wykonawców projektów oraz realizacji zakupów. Do zadań Działu Organizacji i Monitorowania Świadczeń Zdrowotnych należy m.in. opracowywanie analiz, planów/ programów dla Szpitala. Współpraca z urzędami i instytucjami zewnętrznymi należy do Sekcji Kadr i Płac. W strukturze organizacyjnej Szpitala funkcjonuje Dział Diagnostyki Obrazowej, w skład którego wchodzi pracownice, za pracę których odpowiadają kierownicy.

(akta kontroli str. 3-131)

Konieczność doposażenia Szpitala w wysokospecjalistyczną aparaturę medyczną była zgłaszana dyrekcji przez kierowników poszczególnych działów. Dział Diagnostyki Obrazowej 29 maja 2015 r. przedstawił Dyrektorowi Szpitala wykaz potrzebnego sprzętu obejmujący m.in.: aparat RTG cyfrowy – 2 szt., aparat mammograficzny RTG cyfrowy, aparat USG wielozadaniowy do badań brzusznych, naczyniowych.

W 2016 r. (23 marca, 30 sierpnia). Kierownik Pododdziału Urologii zwrócił się do Dyrektora Szpitala o zakup sprzętu przeznaczonego do nowoczesnych zabiegów urologicznych, wskazując, że sprzęt taki jest standardem wyposażenia nowoczesnego oddziału urologii. Zakup rezonansu magnetycznego uzasadniony był zwiększającym się zapotrzebowaniem na tego rodzaju diagnostykę pacjentów Szpitala (którzy na

¹¹ Ogłoszonego uchwałą nr XXXII/235/2020 Rady Powiatu Przasnyskiego z dnia 15 grudnia 2020 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu Statutu Samodzielnego Publicznego Zespołu Zakładów Opieki Zdrowotnej w Przasnyszu. Poprzednio statuty zatwierdzone uchwałami Rady Powiatu Przasnyskiego nr IV/44/2019 z dnia 5 marca 2019 r. oraz nr XXXVII/257/2017 z dnia 31 maja 2017 r.

¹² Stanowiące odpowiednio załącznik nr 1 do Zarządzenia Wewnętrznego Dyrektora SP ZZOP w Przasnyszu Nr 5/2016 z dnia 17.05.2016 r., ze zm. oraz załącznik nr 1 do Zarządzenia Wewnętrznego Dyrektora SP ZZOP Przasnysz Nr 33/2018 z dnia 12.10.2018 r. ze zm. Dalej: Regulamin organizacyjny Szpitala.

takie badania byli dowożeni do innych placówek, np. w Mławie, Ostrołęce, Płońsku), jak i pacjentów ambulatoryjnych.

Zakupy wysokospecjalistycznej aparatury medycznej zostały uwzględnione w planach nakładów na aktywa trwałe na poszczególne lata, co było podstawą do zapewnienia środków finansowych na te cele. W planach finansowych Szpitala udział środków własnych w kosztach zakupu tej aparatury ujmowany był w wydatkach na zakup aparatury medycznej. Plany finansowe Szpitala zawierające wprowadzone zmiany zostały pozytywnie zaopiniowane przez jego Radę Społeczną.

(akta kontroli str. 724-726, 816-821, 872-873)

W związku z ubieganiem się o dofinansowanie inwestycji w zakresie infrastruktury ochrony zdrowia ze środków unijnych, Szpital pismem z 18 grudnia 2017 r.¹³ złożył do Wojewody Mazowieckiego dwa wnioski (nr 001501 i 001491) w sprawie wydania opinii o celowości ww. inwestycji. W przypadku wniosku nr 001501 w formularzu Instrumentu Oceny Wniosków Inwestycyjnych w Sektorze Zdrowia (IOWISZ), jako typ inwestycji podano „zakup sprzętu medycznego”. Nie przewidziano prac budowlanych, gdyż istniejąca infrastruktura pozwalała na instalację nowego sprzętu. Uzasadniając celowość inwestycji wskazano m.in., że dotychczas użytkowany „sprzęt medyczny jest w pełni zamortyzowany i zużyty, a koszty serwisu i utrzymania są bardzo wysokie. Przestarzały sprzęt uniemożliwia stosowanie nowoczesnych metod leczenia i może stanowić zagrożenie dla życia pacjentów”. Wartość planowanej inwestycji określono na 13 418,2 tys. zł, z czego środki Unii Europejskiej (w ramach programu RPO WM, obszar 6.1. Infrastruktura ochrony zdrowia) – 10 734,6 tys. zł i środki własne inwestora (z budżetu jednostek samorządu terytorialnego) 2 683,6 tys. zł.)

W przypadku wniosku nr 001491 w formularzu IOWISZ jako typ inwestycji podano „zakup aparatury medycznej” o planowanej wartości 6 554,2 tys. zł, z czego środki własne inwestora – 1 310,8 tys. zł, środki Unii Europejskiej (w ramach programu RPO WM, 6.1. Infrastruktura ochrony zdrowia) – 5 243,4 tys. zł.

Wicewojewoda Mazowiecki 7 lutego 2018 r.¹⁴ wydał pozytywne opinie o celowości ww. inwestycji w zakresie zakupu sprzętu i aparatury medycznej.

Do dofinansowania ze środków RPO WM 2014-2020 zakwalifikowany został wniosek dotyczący zakupu sprzętu medycznego (nr 001501), realizowany w ramach projektu pt. „Podniesienie poziomu opieki zdrowotnej w SP ZZOZ w Przasnyszu w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego pacjenta oraz jakości usług medycznych”.

W przypadku drugiego wniosku Mazowiecka Jednostka Wdrażania Programów Unijnych, pismem z dnia 25 lipca 2018 r.¹⁵ poinformowała Szpital, iż złożony wniosek o dofinansowanie przeszedł pomyślnie etap oceny merytorycznej, ale nie został skierowany do dofinansowania ze względu na ustalony poziom alokacji na dany konkurs.

Mając na uwadze potrzeby w zakresie badań wykonywanych z wykorzystaniem rezonansu magnetycznego Szpital ubiegał się o dofinansowanie zakupu tej aparatury z budżetu Powiatu Przasnyskiego i Wojewody Mazowieckiego. Zakup rezonansu magnetycznego został pozytywnie zaopiniowany przez Radę Społeczną Szpitala. W wyniku złożonych wniosków Szpital uzyskał dotacje na realizację projektu pn. „Zakup rezonansu magnetycznego i dostosowanie pomieszczeń SPZZOZ w Przasnyszu” z ogólnej rezerwy budżetowej państwa w kwocie 1 500,0 tys. zł i budżetu Powiatu Przasnyskiego w kwocie 1 628,4 tys. zł.

Zakupy planowane były w oparciu o ustalone potrzeby oraz z zachowaniem wymaganych procedur.

(akta kontroli str. 286, 297-300, 354-364, 704-723)

¹³ Nr SPZZOZ.PU/35/2017.

¹⁴ Nr WZ-II.960.2.125.2017 i WZ-II.960.2.126.2017.

¹⁵ Nr MJWPU.WOM-R.420-9996/18.

1.3. W latach 2017-2021 (do 30 czerwca) Szpital zakupił siedem urządzeń wysokospecjalistycznej aparatury medycznej o wartości ogółem 7 988,8 tys. zł. Źródła finansowania stanowiły środki własne w wysokości 146,6 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego – 2 479,8 tys. zł, dotacja Wojewody Mazowieckiego – 1 500,0 tys. zł, środki budżetu UE – 3 862,4 tys. zł (451,7 tys. zł z Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 oraz 3 410,7 tys. zł z Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego 2014-2020¹⁶).

Zakup pięciu spośród ww. urządzeń wysokospecjalistycznej aparatury medycznej¹⁷ został zrealizowany w ramach Planu Inwestycyjnego dla Miasta Ostrołęki i Subregionu Ostrołęckiego w 2019 r. Wynikało to z Uchwały Nr XIX/126/2016 Rady Powiatu Przasnyskiego z 18 lutego 2016 r. w sprawie wyrażenia zgody na przystąpienie Powiatu Przasnyskiego do współpracy w ramach Regionalnych Inwestycji Terytorialnych subregionu ostrołęckiego województwa mazowieckiego i zawarcia porozumienia pomiędzy Powiatem Przasnyskim a pozostałymi powiatami i gminami wchodzącymi w skład subregionu ostrołęckiego województwa mazowieckiego¹⁸. W Planie tym w ramach działań inwestycyjnych, obejmujących swoim zakresem infrastrukturę zdrowotną na terenie subregionu ostrołęckiego, ujęto zadanie pn. „Podniesienie poziomu opieki zdrowotnej w SP ZZOZ w Przasnyszu w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego pacjenta oraz jakości usług medycznych”¹⁹.

Zakup Ureterorenoskopu QUANATA SYSTEM LITHO za kwotę 299,0 tys. zł związany był ze zmianą zakresu udzielanych świadczeń. Zakup pozostałej aparatury, w ramach tego projektu za kwotę 3 964,8 tys. zł, wynikał z potrzeby wymiany wyeksploatowanej aparatury medycznej.

W ramach projektu „Poprawa dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych poprzez unowocześnienie SOR w SP ZZOZ w Przasnyszu”, którego ogólna wartość wyniosła 5 171,4 tys. zł, za kwotę 565,0 tys. zł zakupiony został w 2018 r. (w celu wymiany wyeksploatowanej aparatury) Aparat RTG z ramieniem C CYBERBLOC²⁰.

Zmianę zakresu udzielanych świadczeń umożliwił zakup w 2019 r. rezonansu magnetycznego uCT 530 za kwotę 3 160,0 tys. zł.²¹

(akta kontroli str. 132-140, 562,654)

1.4. W okresie objętym kontrolą w Szpitalu obowiązywał „Regulamin udzielania zamówień publicznych wykonywanych w oparciu o ustawę Prawo Zamówień Publicznych SP ZZOZ w Przasnyszu”²². Wskazano w nim, że w postępowaniach należy się kierować m.in. zasadami: uczciwej konkurencji, powszechności, jawności, równości i legalizmu.

¹⁶ W 2018 r. zakupiono: aparat RTG o wartości 565,0 tys. zł (środki własne - 113,3 tys. zł, POLiS – 451,7 tys. zł); w 2019 r.: ureterorenoskop o wartości 299,0 tys. zł (środki własne – 0,1 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego – 59,7 tys. zł, RPO – 239,2 tys. zł); aparat RTG PHILIPS (środki własne – 0,7 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego – 363,6 tys. zł, RPO – 1 456,5 tys. zł); aparat USG - echo serca (środki własne – 0,2 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego – 125,3 tys. zł, RPO – 501,9 tys. zł); aparat USG - echo serca jezdny (środki własne – 0,1 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego – 42,0 tys. zł, RPO – 168,2 tys. zł); mammograf (środki własne – 0,5 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego – 260,8 tys. zł, RPO – 1 044,9 tys. zł); rezonans magnetyczny (środki własne – 31,6 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego – 1 628,4 tys. zł, dotacja Wojewody Mazowieckiego – 1 500,0 tys. zł).

¹⁷ Ureterorenoskop QUANATA SYSTEM LITHO, Aparat RTG PHILIPS COMBI DIAGNOST R90, Aparat USG - echo serca GE Vivid E95, Aparat USG - echo serca jezdny GE Vivid, Mammograf HOLOGIC SELENA DIMENSIONS.

¹⁸ Zmieniona uchwałami: Nr XXIX/202/2016 z 14.11.2016 r. i Nr XLVIII/325/2018 z 15.02.2018 r.

¹⁹ Harmonogram realizacji Projektów wiodących w ramach Planu Inwestycyjnego dla miasta Ostrołęki i subregionu ostrołęckiego – II Projekt Wiodący „Poprawa jakości życia mieszkańców funkcjonalnego subregionu ostrołęckiego poprzez zwiększenie dostępności i jakości świadczonych usług zdrowotnych, profilaktyki zdrowotnej i ograniczenia emisji – pkt 5C.

²⁰ Środki własne Szpitala wyniosły 113,3 tys. zł, a 451,7 tys. zł pochodziło z Programu Operacyjnego Infrastruktura i środowisko 2014-2020.

²¹ Środki własne Szpitala wyniosły 31,6 tys. zł, dotacja Powiatu Przasnyskiego 1 628,4 tys. zł i dotacja z budżetu państwa 1 500,0 tys. zł.

²² Wprowadzony Zarządzeniem Wewnętrznym Nr 26/2016 Dyrektora SP ZZOZ w Przasnyszu z dnia 12.10.2016 r. i Nr 3/2021 z dnia 11.01.2021 r.

Prowadzony był również Rejestr zawartych umów, w którym wykazywano m.in. przedmiot umowy, datę jej zawarcia i realizacji.

(akta kontroli str. 894-900)

Szczegółowym badaniem objęto trzy postępowania w trybie przetargu nieograniczonego w sprawie zakupu czterech sztuk aparatury medycznej o najwyższej wartości: tj.: rezonansu magnetycznego za kwotę 3 160,0 tys. zł, aparatu RTG za kwotę 1 820,8 tys. zł i mammografu za kwotę 1 306,3 tys. zł w ramach jednego postępowania oraz aparatu RTG z ramieniem C o wartości 565,0 tys. zł. W wyniku badania stwierdzono m.in.:

– ogłoszenie dotyczące zakupu rezonansu magnetycznego zostało przesłane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 4 września 2019 r. i zamieszczone na stronie internetowej Szpitala; w specyfikacji istotnych warunków zamówienia wskazano, że otwarcie ofert nastąpi 10 października 2019 r. Specyfikacja zawierała opis kryteriów wyboru ofert i szczegółowy opis przedmiotu zamówienia. W „ogólnych warunkach dotyczących przeglądów i napraw gwarancyjnych” wskazano, że minimalny okres gwarancji wynosi 4 lata, a zapewnienie dostępności części zamiennych min. 10 lat po okresie gwarancyjnym. W projekcie umowy zawarto m.in. gwarancje wykonawcy, że dostarczony przedmiot Umowy jest zgodny z wymogami Polskich Norm, a także spełnia wymagania normy CE. Warunkiem ważności oferty było wniesienie wadium w wysokości 70,0 tys. zł. Wszyscy oferenci mieli dostęp do odpowiedzi na pytania zgłaszane do Zamawiającego. W wyznaczonym terminie wpłynęła jedna oferta zawierająca wszystkie wymagane dokumenty, która została wybrana przez Komisję przetargową²³. Ogłoszenie o wyborze oferty zostało przesłane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej. W umowie zawartej z wykonawcą 5 listopada 2019 r. zostały określone kary umowne m.in. za: opóźnienie realizacji przedmiotu umowy, odstąpienie od umowy przez wykonawcę, nie przystąpienie do napraw gwarancyjnych w terminie.

– w ramach zamówienia określonego jako „Zakup sprzętu medycznego dla zadania: „Podniesienie poziomu opieki zdrowotnej w SP ZZOZ w Przasnyszu (...)”, którego wartość określono na 12 282,4 tys. zł (równowartość 2 847,6 tys. euro), zawarty został „Pakiet 4 – Radiologia”, którego wartość oszacowano na 4 435,2 tys. zł. W ramach tego pakietu przewidziano zakup m.in. aparatu RTG i mammografu. Ogłoszenie o przetargu nieograniczonym zostało skierowane do publikacji w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej, a SIWZ zamieszczono na „platformie zakupowej”. W projekcie umowy zamieszczono m.in. gwarancję wykonawcy, że dostarczony przedmiot Umowy jest zgodny z wymogami Polskich Norm, a także spełnia wymagania normy CE. Zamieszczono też katalog przewidzianych kar umownych. Na realizację „Pakietu 4 – Radiologia” wpłynęła jedna oferta spełniająca wszystkie wymagane warunki. Umowa z dostawcą została zawarta 2 kwietnia 2019 r., a ogłoszenie o udzieleniu zamówienia przekazano Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej.

– zakupu aparatu RTG z ramieniem C CYBERBLOC za kwotę 565,0 tys. zł dokonano w ramach zamówienia na 24 pakiety; ogłoszenie o zamówieniu zostało opublikowane w Dzienniku Urzędowym Unii Europejskiej 3 maja 2018 r. W postępowaniu zastosowana została procedura odwrócona, o której mowa w art. 24aa ust. 1 ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych²⁴. W przypadku Pakietu

²³ Powołaną 2.07.2019 r. na podstawie zarządzenia nr 22/2019.

²⁴ Dz.U. z 2019 poz. 1843 ze zm., dalej: ustawa Prawo zamówień publicznych, uchylona z dniem 1 stycznia 2021 r. Od 1 stycznia 2021 r. obowiązuje ustawa z dnia 11 września 2019 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2021 r. poz. 1191 ze zm.).

1 (Ramię C) wpłynęła jedna oferta, która spełniała wymogi określone w SIWZ. Umowę z oferentem zawarto 29 czerwca 2018 r.

Na etapie przygotowania ww. postępowań o udzielenie zamówienia publicznego jak i jego realizacji przestrzegane były postanowienia ustawy Prawo zamówień publicznych, jak również zasady określone w „Regulaminie udzielania zamówień publicznych wykonywanych w oparciu o ustawę Prawo Zamówień Publicznych SP ZZOZ w Przasnyszu”.

(akta kontroli str. 154-183)

1.5. Analizą terminowości realizacji zamówienia, wysokości wynagrodzenia wykonawcy oraz uzyskania i rozliczenia dofinansowania objęto trzy umowy dotyczące zakupu aparatury wymienionej w pkt 1.4. wystąpienia pokontrolnego. W wyniku analizy stwierdzono:

a) Zakupu rezonansu magnetycznego i dostosowania pomieszczeń, które spełniały wymogi dla tego urządzenia, dokonano na podstawie umowy nr 100/2019 zawartej pomiędzy Szpitalem a Wykonawcą 5 listopada 2019 r. Umowa przewidywała wynagrodzenie wykonawcy w kwocie 3 160,0 tys. zł. Termin wykonania przedmiotu zamówienia ustalono na 10.12.2019 r., dopuszczając jednocześnie możliwość jego przedłużenia o 20 dni. Aneks nr 1/2019 wydłużono termin realizacji umowy o 20 dni, tj. do 30 grudnia 2019 r. Zawierając umowę z Wykonawcą Szpital miał zapewnione środki finansowe na ten cel w planie finansowym²⁵ (środki w budżecie Powiatu Przasnyskiego²⁶ w kwocie 2 000,0 tys. zł i środki własne w kwocie 1 160,0 tys. zł).

Wykonawca należycie wywiązał się z umowy, co zostało potwierdzone protokołem odbioru końcowego i uruchomienia rezonansu magnetycznego z dnia 30 grudnia 2019 r. Faktury końcowe za wykonane roboty, na kwotę wynikającą z umowy nr 100/2019, tj. 3 160,0 tys. zł, zostały wystawione 30 grudnia 2019 r. i opłacone tego samego dnia.

Środki na realizację zadania pochodziły z: dotacji z rezerwy budżetowej państwa – 1 500,0 tys. zł, dotacji z budżetu Powiatu Przasnyskiego – 1 628,4 tys. zł i środków własnych SP ZZOZ – 31,6 tys. zł. Środki dotacji zostały przekazane Szpitalowi z budżetu Powiatu na podstawie umowy Nr CRU/181/2019, zawartej w dniu 19 grudnia 2019 r. Stosownie do § 3 pkt 2 lit. b) tej umowy Szpital przy udzielaniu zamówień opłacanych w całości lub części z dotacji był zobowiązany do stosowania wymogów określonych w Prawie zamówień publicznych. Na podstawie § 4 umowy Szpital zobowiązał się do wykorzystania dotacji w terminie do 30 grudnia 2019 r. W przypadku częściowego lub całkowitego niewykonania zadania objętego dotacją, z przyczyn leżących po stronie SP ZZOZ, niewykorzystana część dotacji podlegała zwrotowi razem z ustawowymi odsetkami (§ 8 pkt 1 umowy).

Szpital wywiązał się z ww. umowy w zakresie wydatkowania środków publicznych zgodnie z przepisami Prawa zamówień publicznych oraz terminowego wykorzystania i rozliczenia środków dotacji.

(akta kontroli str. 287-296,3 12-319, 324-343, 901-902)

b) Zakupu aparatu RTG PHILIPS COMBI DIAGNOST R90 oraz Mammografu HOLOGIC SELINA DIMENSIONS dokonano w ramach umowy nr 46/2019, dotyczącej dostawy pięciu sztuk aparatury, zawartej pomiędzy Szpitalem a Wykonawcą 20 maja 2019 r. Umowa przewidywała wynagrodzenie wykonawcy w wys. brutto 5 357,3 tys. zł, a termin jej realizacji ustalono na 80 dni kalendarzowych, licząc od daty podpisania umowy. Wartość aparatu RTG określono na 1 820,8 tys. zł,

²⁵ Zmiana planu finansowego została zaopiniowana pozytywnie przez Radę Społeczną przy SP ZZOZ w Przasnyszu w Uchwale Nr XVI/13/2019 z dnia 5 listopada 2019 r.

²⁶ Uchwała Nr XIV Rady Powiatu Przasnyskiego z dnia 31 października 2019 r.

a mammografu na 1 306,2 tys. zł. Wykonawca należycie wywiązał się z umowy, co potwierdzono protokołem dostawy, montażu, pierwszego uruchomienia, szkolenia personelu i odbioru końcowego aparatu RTG z dnia 22 lipca 2019 r. i mammografu z dnia 17 lipca 2019 r. Fakturę z 31 lipca 2019 r. opłacono 28 sierpnia i 3 września 2019 r.

Wydatek w kwocie 3 127,0 tys. zł został sfinansowany ze środków Unii Europejskiej²⁷ w kwocie 2 502,6 tys. zł i dotacji celowej Powiatu Przasnyskiego w kwocie 624,4 tys. zł²⁸. Szpital 9 kwietnia 2020 r. przekazał Mazowieckiej Jednostce Wdrażania Programów Unijnych końcowe, szczegółowe rozliczenie realizacji projektu. Ostateczne rozliczenie dotacji Powiatu Przasnyskiego Szpital przesłał 29 sierpnia 2019 r.

(akta kontroli str. 539-591)

c) Zakupu aparatu RTG z ramieniem C do zabiegów śródoperacyjnych dokonano na podstawie umowy nr 61/2018 zawartej z dostawcą 29 czerwca 2018 r. Umowa przewidywała wynagrodzenie wykonawcy w kwocie brutto 559,9 tys. zł, a termin wykonania przedmiotu zamówienia – 12 tygodni od daty zawarcia umowy. Wykonawca wykonał umowę w terminie dostarczając aparat do Szpitala 17 września 2018 r., co zostało potwierdzone protokołem dostawy. Okres gwarancji wynoszący 24 miesiące był zgodny z określonym w SIWZ. Zakup sfinansowany został ze środków własnych Szpitala w kwocie 113,3 tys. zł i środków Unii Europejskiej²⁹.

Wniosek o płatność został ostatecznie zatwierdzony przez Ministerstwo Zdrowia – Departament Oceny Inwestycji 23 marca 2020 r. Realizacja projektu pn. „Poprawa dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych poprzez unowocześnienie SOR w SP ZZOZ w Przasnyszu” była w czerwcu 2021 r. przedmiotem kontroli przeprowadzonej przez Ministerstwo Zdrowia. W wyniku kontroli ustalono, że działania Szpitala były zgodne z postanowieniami umowy o dofinansowanie i nie wydano zaleceń pokontrolnych.

(akta kontroli str. 781-805)

Przeprowadzone oględziny wykazały, że zakupiona wysokospecjalistyczna aparatura medyczna była użytkowana w Szpitalu na Bloku Operacyjnym oraz pracowniach: rezonansu magnetycznego, mammografii, badań nieinwazyjnych serca, diagnostyki obrazowej oraz posiadała oznaczenie tożsame z wykazanym w ewidencji środków trwałych.

(akta kontroli str. 694)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

OCENA CZĄSTKOWA

W okresie objętym kontrolą stan wyposażenia Szpitala w wysokospecjalistyczną aparaturę medyczną wzrósł dwukrotnie. W latach 2018-2019 Szpital zakupił siedem sztuk wysokospecjalistycznej aparatury o wartości 7 988,8 tys. zł, pozyskując na ten cel środki z Unii Europejskiej, Powiatu Przasnyskiego, budżetu państwa oraz wykorzystując środki własne. Przy dokonywaniu zakupów aparatury przestrzegano procedur określonych w Prawie zamówień publicznych oraz zasad określonych w Regulaminie udzielania zamówień publicznych Szpitala. Dostawy i instalacji

²⁷ Umowa nr PRMA.06.01.00-14-a105/17-00 o dofinansowanie Projektu „Podniesienie poziomu opieki zdrowotnej w SP ZZOZ w Przasnyszu w celu poprawy bezpieczeństwa zdrowotnego pacjenta oraz jakości usług medycznych” współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Rozwoju Regionalnego w ramach Osi Priorytetowej VI „Jakość życia”, Działanie 6.1 „Infrastruktura Ochrony zdrowia” Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Mazowieckiego na lata 2014-2020.

²⁸ Umowa nr CRU/80/2019 w sprawie: przekazania dotacji celowej dla Samodzielnego Publicznego Zespołu Opieki zdrowotnej w Przasnyszu.

²⁹ Umowa o dofinansowanie nr POIS.09.01.00-00-0163/17/1165/2017/1373 Projektu „Poprawa dostępności i jakości świadczeń zdrowotnych poprzez unowocześnienie SOR w SP ZZOZ w Przasnyszu w ramach działania 9.1. Infrastruktura ratownictwa medycznego oś priorytetowa IX Wzmocnienie strategicznej ochrony zdrowia Programu Operacyjnego Infrastruktura i Środowisko 2014-2020 zawartej dnia 14 grudnia 2017 r. pomiędzy Skarbem Państwa – Ministrem Zdrowia a SP ZZOZ w Przasnyszu.

zakupionej aparatury dokonano w terminach określony w umowach. Szpital prawidłowo rozliczył się ze środków otrzymanych w ramach umów o dofinansowanie i dotacji.

2. Wykorzystanie wysokospecjalistycznej aparatury medycznej

Opis stanu
faktycznego

2.1. Szpital miał aktualny wpis do Rejestru Podmiotów Wykonujących Działalność Leczniczą³⁰. Spośród urządzeń wysokospecjalistycznej aparatury medycznej, na dzień rozpoczęcia kontroli w Szpitalu, na wyposażeniu Działu Diagnostyki Obrazowej³¹ znajdowały się: tomograf komputerowy, rezonans magnetyczny, mammograf, stacjonarny aparat RTG i aparat rentgenowski śródoperacyjny (ramię C). Echokardiograf znajdował się w Pracowni Badań Nieinwazyjnych serca, tomograf optyczny znajdował się na Oddziale Okulistycznym, a ureterorenoskop na Bloku Operacyjnym. Wymienione komórki organizacyjne Szpitala zostały wpisane do rejestru.

Po uruchomieniu, z dniem 1 stycznia 2020 r., rezonansu magnetycznego Szpital, stosownie do art. 107 ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej³², zgłosił zmiany polegające na utworzeniu Pracowni Rezonansu Magnetycznego, które zostały wprowadzone do księgi rejestrowej 2 stycznia 2020 r.

Szpital wykonuje badania tomografii komputerowej (TK), rezonansu magnetycznego i mammografii w zakresie profilaktyki raka piersi na podstawie umów zawartych z OW NFZ. W badanym okresie nie wystąpiły przypadki zaprzestania wykonywania badań przy użyciu wysokospecjalistycznej aparatury medycznej. Zmniejszona liczba niektórych z badań wynikała z mniejszej liczby pacjentów zgłaszających się w czasie epidemii na ich wykonanie.

(akta kontroli str. 667-669, 678-683, 694)

2.2. Regulaminy Organizacyjne Szpitala wprowadzone w 2016 r. i 2018 r. spełniały wymogi określone w art. 24 ust. 1 pkt 6-7 ustawy o działalności leczniczej. Określono w nich organizację i zadania komórek udzielających świadczeń przy użyciu wysokospecjalistycznej aparatury medycznej oraz przebieg procesu udzielania tych świadczeń. W skład tych Regulaminów wchodziły regulaminy poszczególnych komórek organizacyjnych Szpitala. W Regulaminie Działu Diagnostyki Obrazowej wskazano m.in. rodzaje wykonywanych badań diagnostycznych oraz pracownie wchodzące w skład Działu³³. W § 6 Regulaminu wskazano, że „Pracownie Działu Diagnostyki Obrazowej zapewniają całodobowe wykonywanie badań dla potrzeb pacjentów przebywających na leczeniu w oddziałach szpitalnych, izbie przyjęć, dziale pomocy doraźnej, a także dla pacjentów ambulatoryjnych.” Wykonywanie badań dla pacjentów w oddziałach szpitalnych, skierowanych z izby przyjęć, Nocnej Pomocy Lekarskiej może nastąpić tylko na podstawie zlecenia lekarza oddziałowego lub dyżurnego (§ 7 Regulaminu). W § 13 Regulaminu Działu Diagnostyki Obrazowej ustalono, że Dział Diagnostyki Obrazowej współpracuje z jednostkami organizacyjnymi SP ZZOZ w Przasnyszu jak również innymi Zakładami Opieki Zdrowotnej. W Regulaminie Szpitalnego Oddziału Ratunkowego i Izby Przyjęć określono, że „Praca w SOR-IP trwa całą dobę i jest zabezpieczana przez personel w systemie pracy zmianowej i dyżurowej”. Regulaminy organizacyjne Szpitala z 2016 r. i 2018 r. zostały zaopiniowane przez działającą przy Szpitalu Radę Społeczną.

(akta kontroli str. 3-131)

³⁰ Nr księgi rejestrowej 000000007131.

³¹ W skład którego wchodziły: Pracownia Rentgenologiczna, Pracownia USG i Densytometrii, Pracownia Mammografii, Pracownia Tomografii Komputerowej, Pracownia Badań EEG, Pracownia Rezonansu Magnetycznego.

³² Dz. U. z 2021 r. poz. 711 ze zm., dalej: ustawa o działalności leczniczej.

³³ Pracownie: rentgenologiczne, USG i Densytometrii, mammografii, tomografii komputerowej, badań EEG.

2.3. Zatrudniony w Szpitalu w różnych formach (umowa o pracę, umowa cywilnoprawna) personel medyczny udzielał świadczeń przy użyciu wysokospecjalistycznej aparatury medycznej w kilku komórkach organizacyjnych Szpitala. W Pracowni Tomografii Komputerowej, w okresie objętym kontrolą, zatrudnionych było dwóch lekarzy specjalistów radiologii i diagnostyki obrazowej, 10 techników elektroradiologów i dwie pielęgniarki. W Pracowni Mammograficznej: dwóch lekarzy specjalistów radiologii i diagnostyki obrazowej oraz siedmiu techników elektroradiologów. W Pracowni Rezonansu Magnetycznego, do czasu uzyskania kontraktu z NFZ, tj. 1 lipca 2021 r., zatrudniony był jeden lekarz specjalista radiologii i diagnostyki obrazowej oraz technik elektroradiolog.

Analiza zatrudnienia i kwalifikacji pięciu osób wykonujących badania z użyciem tej aparatury oraz trzech lekarzy dokonujących ich opisu wykazała, że osoby bezpośrednio wykonujące badania, posiadały wykształcenie technika elektroradiologii oraz certyfikaty w dziedzinie ochrony radiologicznej pacjenta. Lekarze dokonujący opisu badań mieli specjalizację w dziedzinie radiologii i diagnostyki obrazowej. Sporządzone przez Szpital zestawienia osób zatrudnionych w poszczególnych pracowniach Działu Diagnostyki Obrazowej były zgodne z wymienionymi w umowach zawartych z NFZ.

Badania w pracowniach Działu Diagnostyki Obrazowej wykonywane były całodobowo, przez personel zatrudniony w trybie zmianowym. W przypadku tomografii komputerowej, jeżeli zachodziła konieczność podania pacjentowi kontrastu, to uczestniczył w tym lekarz z oddziału szpitalnego. Wykonane badania były wysłane do opisu lekarzowi radiologii, w warunkach teleradiologii (całodobowo we wszystkie dni tygodnia).

(akta kontroli str. 593-594, 606-651, 692-693, 859-867, 869)

2.4. W okresie objętym kontrolą Szpital posiadał siedem umów na udzielanie świadczeń z wykorzystaniem wysokospecjalistycznej aparatury medycznej, zawartych z podmiotami zewnętrznymi/osobami legitymującymi się fachowymi kwalifikacjami, z czego trzy zawarte zostały w trybie konkursu ofert³⁴ (w tym dwie w okresie objętym kontrolą).

Przedmiotem ww. umów było dokonywanie oceny i opisu badań tomografu komputerowego, TK Angio, RTG³⁵, wykonywanie opisu badania mammograficznego³⁶ oraz opisu badań rezonansu magnetycznego³⁷.

Szczegółowym badaniem objęto dwa postępowania konkursowe przeprowadzone w badanym okresie, w wyniku których zawarto umowę na wykonywanie oceny i opisywanie badań Tomografii Komputerowej, TK Angio, oraz badań RTG dla pacjentów SP ZZOZ w Przasnyszu oraz umowę na wykonywanie opisu badań rezonansu magnetycznego drogą teleradiologii, dla pacjentów SP ZZOZ w Przasnyszu.

Umowa z 31 grudnia 2018 r. dotycząca oceny i opisywania badań Tomografii Komputerowej została zawarta na okres od 1 stycznia 2019 r. do 31 grudnia 2021 r. Przewidywała maksymalny czas opisu dla badania w trybie zwykłym – 24 h i max. 60 min. dla badania w trybie pilnym (CITO). Zawierała również wykaz 20 lekarzy ze specjalizacją II stopnia z radiodiagnostyki lub specjalistów z radiologii i diagnostyki

³⁴ Jedną z umów dotyczącą dokonywania oceny i opisywania badań TK, TK Angio o wartości 276,1 tys. zł zawarto 28.09.2016 r.

³⁵ Dwie umowy, w tym jedna obejmowała także opisywanie badań RTG) – obie zawarte w wyniku przeprowadzenia konkursu ofert.

³⁶ Trzy umowy dotyczyły wykonania opisu badania mammograficznego (umowy nr OSTR/2017/81 z 05.01.2017 r. o wartości 64,7 tys. zł, nr 1/2020 i nr 2/2020 z 12.11.2019 r. o wartości odpowiednio: 17,8 tys. zł i 15,0 tys. zł) – wszystkie zawarte bez konkursu

³⁷ Dwie umowy dotyczyły wykonywania opisu badań rezonansu magnetycznego (tj. z 01.04.2020 r. o wartości 45,0 tys. zł zostały zawarte bez konkursu ofert, trzecia umowa z 07.01.2020 r. o wartości 55,2 tys. zł została zawarta w trybie konkursu ofert).

obrazowej uprawnionych do opisywania badań, którzy mieli uczestniczyć w wykonywaniu zamówienia.

Umowa dotycząca wykonywania opisów badań Rezonansu Magnetycznego drogą teleradiologii została zawarta na okres od 7 stycznia 2020 r. do 7 stycznia 2022 r. Określono w niej terminy wykonywania opisu badań: CITO (dla pacjentów Szpitala) do 24 h, w terminie pilnym (dla Szpitala) do 2 dni roboczych, dla poradni do 5 dni roboczych i w terminie planowym (dla Szpitala) do 3 dni roboczych, a dla poradni do 10 dni roboczych.

W wyniku badania dokumentacji postępowań konkursowych nie stwierdzono nieprawidłowości. Umowy o udzielanie świadczeń zdrowotnych z podmiotami zewnętrznymi zawarto na warunkach ustalonych w toku konkursu ofert, a ich treść odpowiada wymaganiom określonym w art. 27 ustawy o działalności leczniczej.

Badaniem szczegółowym objęto również trzy umowy zawarte bez przeprowadzenia postępowania konkursowego, które dotyczyły opisu badań mammograficznych. Umowa z 5 stycznia 2017 r. zawarta została z podmiotem zewnętrznym. Cenę za opis badania określono, na podstawie rozeznania rynku, w wysokości 30 zł (wartość zrealizowanych świadczeń, stanowiąca iloraz wykonanych świadczeń i ich ceny jednostkowej, wyniosła 64 726 zł). Umowa ta została rozwiązana z dniem 14 marca 2020 r. Pozostałe dwie umowy zostały zawarte z osobami fizycznymi 12 listopada 2019 r. w ramach programu SIMP na okres od 1 stycznia do 30 czerwca 2020 r. Cenę za opis badania określono na tym samym poziomie – 30 zł. Wartość zrealizowanych świadczeń wyniosła 17 820 zł i 15 030 zł. Wszystkie umowy spełniały warunki określone w art. 27 ww. ustawy.

Nadzór Szpitala nad realizacją zawartych umów obejmował liczbę i wartość wykonanych opisów badań. Kierownik Działu Organizacji i Monitorowania Świadczeń Zdrowotnych wyjaśniła, że zleceńbiorczy udzielający świadczeń, po skończonym miesiącu kalendarzowym, składali faktury z imiennymi załącznikami zawierającymi dane dotyczące liczby i rodzaju wykonanych badań, a pracownicy Szpitala dokonywali weryfikacji wykonanych badań. Jeżeli dane z załącznika były zgodne z danymi pracowni diagnostycznej Szpitala, wówczas faktura była przekazywana do Działu Finansowo-Księgowego do realizacji. W przypadku rozbieżności między załącznikiem przedstawionym przez Zleceńbiorcę a danymi ww. pracowni, co do liczby lub rodzaju wykonanych badań, Zleceńbiorca był proszony o korektę do faktury.

(akta kontroli str. 598-600, 670-673, 684-691, 695-696, 806-809)

2.5. Aparatura zakupiona w okresie objętym kontrolą była użytkowana w pracowniach Działu Diagnostyki Obrazowej (mammograf, aparat RTG, rezonans magnetyczny, tomograf komputerowy), w Pracowni Badań Nieinwazyjnych Serca (dwa aparaty USG echo serca), w Szpitalnym Oddziale Ratunkowym (aparat RTG z ramieniem C) i w Oddziale Chirurgicznym – blok operacyjny (Ureterorenoskop).

Zgodnie z Regulaminem Organizacyjnym Szpitala jednostki te pracowały w trybie całodobowym.

W „Planie Inwestycyjnym dla Miasta Ostrołęki i Subregionu Ostrołęckiego” (w ramach którego w 2019 r. dokonano zakupu pięciu urządzeń wysokospecjalistycznej aparatury medycznej), wskazane zostały potrzeby Powiatu Przasnyskiego i Szpitala dotyczące doposażenia go w sprzęt i aparaturę medyczną w zakresie rzeczowym i finansowym. Nie określono liczby badań, które byłyby wykonywane z użyciem zakupionej aparatury, w związku z czym nie jest możliwe ich porównanie z liczbą zakładaną.

Z zestawienia danych dotyczących wykorzystania zakupionej przez Szpital, w okresie objętym kontrolą, aparatury wynika, że nabyty we wrześniu 2018 r., w ramach unowocześniania SOR, aparat RTG z ramieniem C do zabiegów śródoperacyjnych

był wykorzystany w 2019 r. do przeprowadzenia 9 badań i w 2020 r. do 91 badań. Spośród zakupionej w lipcu 2019 r. aparatury najwięcej badań wykonano przy pomocy aparatu RTG Combi Diagnost R90 (6 572 badania w 2019 r. i 15 587 badań w 2020 r.), a najmniej przy pomocy ureterorenoskopu (21 badań w 2019 r. i 17 w 2020 r.). Rezonans magnetyczny posłużył do wykonania 315 badań w 2020 r. Niskie wykorzystanie rezonansu magnetycznego wynikało z faktu, że od chwili uruchomienia pracowni RM tj. od stycznia 2020 r. do lipca 2021 r. Szpital nie posiadał kontraktu z NFZ na wykonywanie badań RM (szerzej przedstawione w pkt. 2.10. niniejszego wystąpienia). Badania wykonane od stycznia 2020 r. do 30 czerwca 2021 r. w liczbie 403 – tylko dla pacjentów hospitalizowanych, stanowiły koszt SP ZZOZ w Przasnyszu.

(akta kontroli str. 132-140, 600, 655-656)

W latach 2017-2020, spośród znajdującej się na wyposażeniu Szpitala wysokospecjalistycznej aparatury medycznej, najwięcej badań wykonano przy użyciu stacjonarnych aparatów RTG, tj. łącznie wykonano 73 485 badań, w tym: w 2017 r. – 20 880 badań (przy użyciu czterech aparatów RTG), w 2018 r. – 20 686 badań (pięć aparatów RTG), w 2019 r. – 15 835 badań (6 aparatów RTG) w 2020 r. – 16 084 badań (cztery aparaty RTG)³⁸. Z wykorzystaniem tomografów komputerowego i optycznego wykonano łącznie 21 067 badań, w tym: 5 657 badań w 2017 r., 5 088 badań w 2018 r., 5492 badania w 2019 r. i 4 830 badań w 2020 r. Liczba badań przypadających na jedno urządzenie wynosiła 2 828 w 2017 r. i 2 415 w 2020 r. W powyższych latach z użyciem mammografu w Szpitalu wykonano łącznie 2 203 badań. W poszczególnych latach liczba ta wynosiła: 589 w 2017 r., 481 w 2018 r., 541 w 2019 r. i 592 w 2020 r.

(akta kontroli str. 658)

2.6. Pacjenci posiadający skierowania na badania diagnostyczne do Szpitala (mammografia, tomografia komputerowa) mieli możliwość zarejestrowania się na wybrane badanie codziennie – telefonicznie, osobiście lub przez osoby trzecie, w godzinach pracy pracowni diagnostycznej, a od marca 2020 r. również za pośrednictwem poczty elektronicznej, po załączeniu skanu skierowania.

Listy oczekujących były prowadzone na bieżąco przez rejestratorki w pracowniach, zgodnie z trybem skierowania – pilny lub stabilny, a następnie przekazywane przez pracownika Działu Organizacji i Monitorowania Świadczeń Zdrowotnych do NFZ. Kierownik ww. Działu wyjaśniła, że Szpital umożliwił umawianie się na wizyty w pracowniach drogą elektroniczną poprzez e-maile. Nie było natomiast możliwości monitorowania, w ten sposób, statusu na liście oczekujących na udzielenie świadczenia oraz powiadamiania o terminie jego udzielenia. Minister Zdrowia nie wydał rozporządzenia, o którym mowa w art. 23a ust. 3 ustawy o świadczeniach zdrowotnych określającego chociażby sposób identyfikacji i uwierzytelnienia świadczeniobiorców. Ponadto Szpital, będąc szpitalem covidowym, nie był do tego zobowiązany.

(akta kontroli str. 599, 871)

Listy oczekujących na badania TK były prowadzone w latach 2017 i 2018 według kolejności zgłoszenia. Od 01 kwietnia 2019 r., tj. od kiedy nastąpiło zniesienie limitów na badania TK, nie ma kolejki oczekujących. Pacjenci byli umawiani na badanie na bieżąco, w dniu zgłoszenia do SP ZZOZ w Przasnyszu. Jeżeli badanie wymagało podania kontrastu, wówczas oczekiwanie na badanie było uzależnione od wykonania badania określającego poziom kreatyniny przez pacjenta.

³⁸ W 2017 r. na jeden aparat RTG przypadało średnio 5 220 badań, w 2018 r. – 4 137 badań, w 2019 r. – 2639 badań, w 2020 r. – 4021 badań.

W SP ZZOZ w Przasnyszu nie prowadzono listy oczekujących na badania mammograficzne. Pacjentki zgłaszające się ze skierowaniem lub w ramach programu profilaktyki raka piersi przyjmowano na bieżąco. Pracownia Rezonansu Magnetycznego została wpisana do księgi rejestrowej podmiotu leczniczego 2 stycznia 2020 r. i otwarta 13 stycznia 2020 r. Przez cały 2020 r. i I półrocze 2021 r. wykonywane były badania RM tylko dla potrzeb oddziałów szpitalnych na bieżąco, bez kolejki.

(akta kontroli str. 598-600, 678-683, 871)

Na 31 grudnia 2017 r. lista oczekujących na badania TK liczyła 80 osób i były to przypadki stabilne, a na 31 grudnia 2018 r. – 84 osoby, w tym 82 przypadki stabilne i 2 osoby pilne. Średni czas oczekiwania na badanie wynosił: na koniec 2017 r. – 84 dni w przypadkach stabilnych i 35 dni w przypadkach pilnych, na koniec 2018 r. – 61 dni w przypadkach stabilnych i 13 dni w przypadkach pilnych. Pierwszym wolnym terminem badania osoby zarejestrowanej na koniec 2017 r., w przypadku stabilnym był 16 marca 2018 r., a w przypadku pilnym – 18 stycznia 2018 r. Dla zarejestrowanych na koniec 2018 r. były to odpowiednio: 21 lutego i 25 stycznia 2019 r.

(akta kontroli str. 659-660)

2.7. System informatyczny, który funkcjonuje w SP ZZOZ w Przasnyszu, nie pozwala na wykazanie liczby dni kalendarzowych, które upłynęły od wykonania badań diagnostycznych w poszczególnych pracowniach do uzyskania ich opisu.

Szczegółowym badaniem czasu realizacji świadczeń w zakresie diagnostyki obrazowej objęto 50 losowo wybranych spraw (dokumentacja medyczna obejmująca skierowanie na badania oraz wyniki/opisy badań) w Pracowniach Mammografii i Tomografii Komputerowej³⁹. Ustalono, że dokumentacja medyczna badań zawierała daty skierowania, wykonania badania i jego opisu. Wszystkie opisy badań wykonali lekarze spełniający wymagania określone w załącznikach do rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 6 listopada 2013 r. w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu ambulatoryjnej opieki specjalistycznej⁴⁰, wymienione w umowach zawartych przez Szpital z NFZ oraz w umowach dotyczących wykonywania opisów badań TK i RM. Dotrzymywane były również terminy wykonywania opisów ustalone w umowach. W Szpitalu nie opracowano odrębnych procedur w tym zakresie.

W okresie objętym kontrolą wszystkie badania mammograficzne wykonane zostały w terminie do trzech dni od zarejestrowania skierowania. Ich opisy wykonano: w dziewięciu przypadkach (na 15) do trzech dni od wykonania badania, w czterech przypadkach do siedmiu dni i w dwóch przypadkach do dziewięciu dni. W przypadku tomografii komputerowej, najdłuższy okres oczekiwania na badanie, w wylosowanej próbie, wyniósł 87 i 83 dni.⁴¹ W latach 2017 i 2018 nie wystąpiły przypadki wykonania badania do trzech dni, a odpowiednio pięć i sześć badań (na osiem) zostało wykonanych w terminie powyżej 14 dni. Zniesienie przez NFZ limitów badań tomografii komputerowej i wynikające z tego zmiany w sposobie rejestracji skierowań na to badanie miało istotny wpływ na ich terminy. I tak, w 2019 r. dwa badania w terminie powyżej 14 dni zostało wykonanych w I półroczu, a w II półroczu, pozostałe sześć badań w terminie do siedmiu dni. W 2020 r. – 100% badań zostało wykonanych „bez oczekiwania w kolejce”.

(akta kontroli str. 598-600, 661-666)

³⁹ W Pracowni Tomografii komputerowej po osiem badań (pięć stabilne i trzy pilne) z lat 2017-2021 i trzy badania (stabilne) z 2021 r. W Pracowni Mammografii po trzy badania w każdym okresie.

⁴⁰ Dz. U. z 2016 r. poz. 357 ze zm.

⁴¹ Od 23.01.2017 r. do 20.04.2017 r. i od 12.09.2018 r. do 4.12.2018 r.

2.8. Szpital posiadał dokumentację dotyczącą urządzeń wykorzystywanych do udzielania świadczeń zdrowotnych, zgodnie z art. 90 ust. 6-9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych⁴². Dla wszystkich zakupionych, w okresie objętym kontrolą, urządzeń wysokospecjalistycznej aparatury medycznej posiadał w szczególności protokoły montażu i pierwszego uruchomienia, podpisane przez upoważnionego przedstawiciela producenta lub dostawcy, dokumentację określającą terminy przeglądów i sprawdzeń. W Szpitalu obowiązywała Instrukcja w sprawie ochrony przed promieniowaniem jonizującym⁴³, w której określono m.in. zasady wykonywania badań i postępowania w razie zaistniałego wypadku radiacyjnego. Urządzenia radiologiczne poddawane były okresowym testom specjalistycznym oraz kontroli ich parametrów fizycznych, zgodnie z art. 33l ustawy z dnia 29 listopada 2000 r. Prawo atomowe⁴⁴.

Ww. aparatura, zakupiona w okresie objętym kontrolą, była poddawana okresowym, zgodnym z zaleceniami producenta, przeglądom technicznym. Analiza danych dotyczących terminowości wykonania ostatniego, wymaganego przeglądu, wykazała, że w przypadku będącego na wyposażeniu Szpitala od 2014 r. tomografu optycznego opóźnienie w dokonaniu przeglądu w 2020 r. wyniosło 41 dni, co szerzej opisano w sekcji stwierdzone nieprawidłowości.

Spośród będących na wyposażeniu Szpitala 18 sztuk sprzętu aparatury radiologicznej 15 z nich, w okresie objętym kontrolą, nie wymagało napraw. Tomograf komputerowy (będący na wyposażeniu Szpitala od 2015 r.) od lutego 2020 r. do stycznia 2021 r. naprawiany był pięciokrotnie, a łączna kwota napraw poniesiona przez Szpital wyniosła 266,7 tys. zł. W 2020 r., w związku z awariami był wyłączony z eksploatacji przez osiem dni, a w I poł. 2021 r. przez 11 dni. Pięciokrotna naprawa aparatu RTG CHARGE z 2006 r., dokonywana latach 2017-2019, kosztowała łącznie 38,8 tys. zł, a aparat był wyłączony z eksploatacji przez 28 dni. Tomograf optyczny z powodu naprawy był wyłączony z eksploatacji przez osiem dni w 2019 r., a jego naprawa kosztowała 0,9 tys. zł. Zdaniem Dyrektora Szpitala awarie sprzętu nie miały wpływu na czas oczekiwania pacjentów na udzielenia świadczenia.

(akta kontroli str. 81-89, 324-343, 550-580, 789-793, 825-858, 903)

2.9. W okresie objętym kontrolą w Szpitalu nie wykonywano odpłatnych badań z wykorzystaniem zakupionej wysokospecjalistycznej aparatury medycznej, na podstawie skierowania lekarza udzielającego świadczeń w ramach prywatnej praktyki lekarskiej lub w formie użyczenia innym podmiotom.

(akta kontroli str. 598-600)

2.10. W badanym okresie obowiązywało 11 umów zawartych z Narodowym Funduszem Zdrowia Mazowieckim Oddziałem Wojewódzkim (MOW NFZ) na świadczenie usług w zakresie tomografii komputerowej, rezonansu komputerowego i badań mammograficznych.

Jedna umowa na wykonywanie badań mammograficznych obowiązywała do 31 grudnia 2017 r., a wartość wykonanych świadczeń w tym roku wyniosła 26 164,80 zł, tj. 80,20% wartości zakontraktowanej. Z uwagi na fakt, że mammograf (z 2001 r.) nie spełniał już wymaganych przez NFZ warunków technicznych umowa została rozwiązana. Kolejna umowa z MOW NFZ została zawarta na okres od 1 stycznia 2020 r., po zakupieniu przez Szpital (w lipcu 2019 r.) nowego mammografu. Wartość wykonanych świadczeń wyniosła: w 2020 r. – 21 474,18 zł (68,11% kontraktu), a do 30 czerwca 2021 r. – 9 476,46 zł (60,65%). Powodem

⁴² Dz. U. z 2021 r. poz. 1565.

⁴³ Ujęta w Regulaminie organizacyjnym Szpitala, dział V, rozdział 3.

⁴⁴ Dz. U. z 2021 r. poz. 623.

niskiego wykonania zakontraktowanych badań mammograficznych było, zdaniem Szpitala, niewielkie zainteresowanie kobiet ww. badaniem.

Obowiązujące w latach 2017-2020 umowy na wykonywanie badań tomografii komputerowej były realizowane w 100%. Wartość wykonanych świadczeń wyniosła 161,7 tys. zł w 2017 r., 130,0 tys. zł w 2018 r., 217,7 tys. zł w 2019 r. i 205,2 tys. zł w 2020 r. W I połowie 2021 r. wartość wykonanych przez Szpital badań tomografii komputerowej wyniosła 175,0 tys. zł, co stanowiło 131,0% wartości kontraktu.

(akta kontroli str. 592, 617-631, 632-651, 674)

Umowa w zakresie wykonywania badań diagnostycznych przy użyciu rezonansu magnetycznego zawarta przez Szpital z MOW NFZ obowiązywała od 1 lipca 2021 r.

Planując zakup rezonansu magnetycznego⁴⁵ i utworzenie Pracowni rezonansu magnetycznego, Szpital w lipcu 2019 r., wystąpił do MOW NFZ o umożliwienie ich wykonywania w ramach umowy z NFZ, a w listopadzie 2019 r. poinformował MOW NFZ o zakończeniu postępowania przetargowego i zakupie rezonansu, ponawiając prośbę o pozytywne rozpatrzenie sprawy⁴⁶. Pismem z 2 stycznia 2020 r. Szpital zwrócił się do MOW NFZ z prośbą o ogłoszenie postępowania konkursowego, które umożliwiłoby wykonywanie badań diagnostycznych w ramach umowy z NFZ, w nowo uruchomionej Pracowni rezonansu magnetycznego. W odpowiedzi MOW NFZ poinformował, że postępowania konkursowe, poprzedzające zawarcie umów na ww. świadczenie, będą ogłaszane w I półroczu 2020 r.⁴⁷ W kolejnych pismach⁴⁸ Szpital wyraził gotowość do zawarcia kontraktu, a także wskazał na koszty eksploatacyjne rezonansu magnetycznego i utrzymania kadry, stanowiące obciążenie finansowe Szpitala. W odpowiedzi⁴⁹ MOW NFZ poinformował, że z uwagi na stan zagrożenia epidemicznego lub stan epidemii nie przeprowadza się konkursów ofert i rokowań i że MOW NFZ planuje ogłoszenie postępowań konkursowych w I kwartale 2021 r.

(akta kontroli str. 344-353, 606-616)

Stwierdzone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następującą nieprawidłowość:

Przegląd techniczny tomografu optycznego, użytkowanego przez Oddział Okulistyczny Szpitala, został przeprowadzony 41 dni po terminie zalecanym przez producenta⁵⁰, określonym w paszporcie technicznym. Stanowiło to naruszenie obowiązków wynikających z art. 90 ust. 6-9 ustawy z dnia 20 maja 2010 r. o wyrobach medycznych⁵¹, który stanowi iż świadczeniodawca jest zobowiązany mieć dokumentację wykonanych przeglądów wyrobu, który wykorzystuje do udzielania świadczeń zdrowotnych oraz określającą terminy następnych przeglądów wynikające z instrukcji używania lub zaleceń podmiotów, które wykonały te czynności.

Kierownik Działu Administracyjno-Technicznego Szpitala wyjaśniła, że „Przyczyną opóźnienia w dokonaniu przeglądu technicznego tomografu optycznego w 2021 r. była panująca epidemia koronawirusa SARS-CoV2. Decyzjami Wojewody Mazowieckiego zostaliśmy przekształceni na szpital leczący pacjentów zarażonych SARS-CoV2 w związku z tym wizyty w naszym szpitalu były znacznie ograniczone”. Przeprowadzony 23 marca 2021 r. okresowy przegląd techniczny tomografu wykazał, że był on sprawny od czasu ostatniego takiego przeglądu.

(akta kontroli str. 822, 825-827)

⁴⁵ Umowa dotycząca zakupu rezonansu magnetycznego i dostosowania pomieszczeń została zawarta 5 listopada 2019 r.

⁴⁶ Pisma z 17.07.2019 r. nr SP ZZOZ.I.8046/262/2019 i z 28.11.2019 r. nr SP ZZOZ.I.8046/313/2019.

⁴⁷ Pisma z 18.12.2019 r. nr DLA.4212.57.2019, z 17.01.2020 r. nr DLA.4212.2.2020.

⁴⁸ Pismo z 12.05.2020 r. nr SP ZZOZ.I.800/15/2020, 11.01.2021 r. nr SP ZZOZ.I.800/1/21.

⁴⁹ Pisma z 27.05.2020 r. nr DOPD.4212.10.2020 i z 19.01.2021 nr DLA.4212.3.2020.

⁵⁰ Coroczny termin przeprowadzania przeglądu.

⁵¹ Dz. U. z 2021 r. poz. 1565.

OCENA CZĄSTKOWA

W Szpitalu zatrudniono personel o wymaganych kwalifikacjach, który zapewniał właściwe udzielanie pacjentom świadczeń przy użyciu wysokospecjalistycznej aparatury medycznej oraz optymalne jej wykorzystanie. Na bieżąco rejestrowano pacjentów oczekujących na udzielenie świadczenia przy użyciu ww. aparatury medycznej, a opisy wykonanych badań wykonywane były zgodnie z warunkami zawartych umów ze zleceniobiorcami. Na podstawie badanej próby stwierdzono, że czas oczekiwania na wynik badania nie przekraczał dziewięciu dni. Zapewniono systematyczne kontrole parametrów fizycznych aparatury radiologicznej, a także przeglądy techniczne sprzętu z wyjątkiem opóźnienia w dokonaniu przeglądu technicznego jednego z urządzeń.

Szpital podpisał umowę z NFZ na udzielanie świadczeń medycznych z wykorzystaniem zakupionego w listopadzie 2019 r. rezonansu magnetycznego dopiero na okres od 1 lipca 2021 r. Wynikało to jednak z procedur NFZ związanych z ogłaszaniem konkursów na świadczenie usług medycznych.

IV. Wnioski

Wniosek

W związku ze stwierdzoną nieprawidłowością, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy o NIK przedstawia wniosek: przeprowadzanie przeglądów technicznych użytkowanej aparatury medycznej w terminach zalecanych przez producenta.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Zgodnie z art. 54 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do dyrektora Delegatury NIK w Warszawie. Prawo zgłoszenia zastrzeżeń, zgodnie z art. 61b ust. 2 ustawy o NIK, nie przysługuje do wystąpienia pokontrolnego zmienionego zgodnie z treścią uchwały w sprawie zastrzeżeń.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK należy poinformować Najwyższą Izbę Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykonania wniosku pokontrolnego oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, 22 października 2021 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Delegatura w Warszawie

Kontroler:
Paweł Krawczak
doradca ekonomiczny

DYREKTOR
Delegatury Najwyższej Izby Kontroli
w Warszawie
z up.
Wiesława Bronisz
p.o. Wicedyrektora

